

פני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכולת עין חמד - משרת ציון

לרפואת כל חולי עם ישראל ולרפואת והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

פְּרֻשֶׁת מִטּוֹת מִסְעִי – בְּרִית כְּרוּתָה לִשְׁפָּתַיִם

העלון מוקדש להצלחה בגו"ר

יִצְחָק אִירָאֵל בֶּן טוֹבָה
שִׁמְשׁוֹאֵל אִימָן בֶּן אֶסְתֵּר זָרִי
אִמְרֵי יִשְׁרָאֵל בֶּן רַחֵל בִּרְכָה-
לִיאוּר אִירָאֵל סוֹמֶךְ ב"ב
יְהוּדָה אִרִּיָּה בֶן רַחֵל בִּרְכָה
רוֹנָן אֲבָרָהָם ב"מ
רַחֵל בִּרְכָה בֶּן פְּדִילָה דְּלִיָּה
נָתָן יִצְחָק בֶּן רַחֵל בִּרְכָה רִינָה בֶּן שִׁמְיֹן ב"ב
יוֹסֵף לִיאוּר בֶּן דְּלִיָּה אֶפְרַת הַצֶּלְחָה בְּכָל הָעֵנִינִים
שִׁמְלָה זְדֵנָה דּוֹד ב"ב אִרִּיָּה וְשָׂרָה לִוִּי ב"ב
י.מ.ש. כְּדוּרִי
שִׁמְשׁוֹאֵל וּמְרַכְדֵי חַיִּים דּוּיֶטֶשׁ ב"ב
חֲגִי חַיִּים ב"ב
שְׂגִית בֶּת רוּתִי
יִרְאֵת שִׁמְשׁוֹ
גְּלִית בֶּת מִסּוּדִי
אֶרֶץ בֶּן שׁוֹשָׁנָה
קִסְרִיר אֶפְרַיִם ב"ב
מִשְׁפֵּי שְׁרָטִית
רִינָה בֶּן שִׁמְיֹן ב"ב
אִרִּיָּה וְשָׂרָה לִוִּי ב"ב
אֲקֶבֶל יוֹסֵף חַיִּים בֶּן נִסְכָּה

דיווג הגון וכשר במהרה

אורן בן אסתר	רונית בת סימי
תרצה בתי'ה בת ימנה נינט	סיון בת אסתר
עמית בת טובה	יוסף בן רוחמה
נתנאל בן ג'ינה	אילן בן ג'וליאט
אסף בן סופיה	דוד עומרי בן יהודית
מיטל בת מלכה	מאיר בן שרית ואליהו
טליה עדן אסתר בת שולמית	יפית בת ג'ינה
שירי ימנה בת שולמית	שמעון בן שולמית
אנאול חביבה בת שולמית	אורן בן נעמי
שושנה שירה בת סילביה	מיטל בת שושנה

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי	אלהו דרי בן ימנה
אילנה בת רוחמה	שמואל אימן בן אסתר זרי
סיון בת אסתר	רחל מרים בת יהודית
נועה בת מזל טוב	משה מנחם בן רחל
דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה	
דנימה בת יפה	דגנית בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא
ימנה יזיר בת סטה- בריאות ואריכות ימים
מדרכי יזיר בן פרחה- בריאות ואריכות ימים
ממיה בת עדי דליה אפרת בת נעימה
סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה
ואוהן בן אסתר דינה בת מזל
יהודית אסתר פרדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים
נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל
שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה
לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה
מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה
יהודה אריה בן רחל ברכה טובה בת אורה
יפה בת שרה-הלחלה ורפואה רחל בת זוהרה
מישא אסתר בת זוהרה שאול בן סיליה
ענית בת רחל ברכה בנימין בן יקוט
רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה
רחל ברכה בת פדיליה דליה יצחק בן רבקה
רונית בת סבריה קסנש בת דגטו
יצחק בן חנון רפאל אבידן בת תקווה
זיחה בת שושנה רייזל

זהבה בת שושנה רייזל

26/07/2025

א' אב תשפ"ה

פרשת מטות-מסעי

הפטרה: "שמעו דבר" - ירמיה ב'

ר"ת	יציאה	כניסה	
			י"ב
			ת"א
			חיספה
			ב"ש

"לֹא יִחַל דְּבָרוֹ כְּכֹל הַיֵּצֵא מִפִּי יְעֻשָׁה"

(במדבר ל', ג')

והזכיר לי את המעשה. מי יודע אם לא היתה כאן פתיחת פה לשטן.

אנחנו קוראים בפרשה שלנו: "לא יחל דְּבָרוֹ כְּכֹל הַיֵּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה" (במדבר ל', ג'). רבינו האריז"ל ביאר (ליקוטי תורה פרשת עקב): "לא יחל דברו" - לא יעשה דיבורו חולין וזול, אלא ייקר כל דיבור היוצא מפיו, שכן כל דיבור פועל גדולות בעולמות העליונים לטוב או למוטב.

אם דיבוריו טובים אז משפיע רוחניות וקדושה, ואם חלילה דיבוריו רעים ואסורים, פועל בסט"א, ונברא מהם מלאך רע ומשחית המקטרג עליו תמיד, וזהו שנאמר: "ככל היוצא מפיו" - **למטה** "ייעשה" - **למעלה**.

מה הסיבה שלא פותחים פה לשטן?
המהרש"א ביאר (כתובות ח' ע"ב): "דיבורו של
אדם שמוציא מפיו, מעורר את הדין. גם אם
לא התכוון לומר דבריו ברצינות".

"וְהִבֵּאתִי עָלַי קִלְלָה וְלֹא בִרְכָה" (בראשית כ"ז, י"ב) - יעקב אומר לרבקה שהוא חושש מקללת אביו יצחק. רבקה אומרת ליעקב: "עָלַי קִלְלָתְךָ בְּנִי" (בראשית כ"ז, י"ג). מה הטעם שאמרה "בני"? 'אור החיים' הקדוש מבאר - רבקה אמרה ליעקב: אביך לא יוציא קללה מהפה. אם יקלל - זה בגללך שהוצאת מהפה ופתחת פה לשטן.

אנחנו נמצאים בימים שנזהרים בהם מפני הסכנה. אולם יש מצב שאדם מסכן את עצמו במשך השנה כולה גם כשיושב בביתו, כאשר הוא פותח את פיו לשטן. בין מתכוון ובין שלא מתכוון. בין ברצינות ובין בדרך שחוק. אפילו אם כוונתו לשם שמייים.

בעל המעשה שלח לנו מכתב בזה"ל: לפני מספר שנים הלכתי לקיים מצוות נישואין. אבא שלי אב שישב שבעה על בנו הצעיר שלא זכה להגיע לחתונה ל"ע. מה נאמר ומה נדבר! מה אומרים לאבא שיושב שבעה על בנו הצעיר?

האבא פתח וביקש לספר את הדברים כדי שיהיה תועלת וחיזוק לציבור: הייתי נער צעיר בגיל בר-מצווה. למדתי בישיבה בעיר אחרת יחד עם עוד חבר לספסל הלימודים. לשם כך הייתי צריך לקחת מונית שירות.

הנהג לא יוצא לדרך עד שהמונית מלאה
בנוסעים. התיישבנו וחיכינו לעוד נוסעים.
מכיוון שלקח זמן והייתי בחור חסר סבלנות
ואולי גם חוצפן, אמרתי לנהג בזלזול: **'סע
כבר! תתחיל לנסוע אין לנו זמן'**. הנהג
הסתכל עלי ואמר: "בחורצ'יק תשמור על
עצמך. אל תדבר אלי ככה- זה לא יפה. אני
אב שכול! שכלתי בן שנהרג בצבא!".

עניתי לו בחוצפה: "אז מה, גם אני אב שכולי!". לאחר מספר דקות הרכב התמלא. ואכן, הנהג התחיל בנסיעה והגענו למחוז חפצנו כשהדבר נשכח ממני לגמרי.

אותו חבר מהישיבה נכנס אלי כדי לנחם

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א

חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

העלון מוקדש

העלון מוקדש

מרים בת שרה ע"ה

רפואה שלמה

לאיידה חיה בת אסתר

ולילד אלחנן רפאל בן איריס

זש"ק, פרנסה טובה

ובריאות איתנה

לאלוהו ניזרי בן ימנה

שואל ומשיב בהלכה – שבוע שחל בו תשעה באב

ההלכות מוקדשות לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

אלו חומרות נוהגות בשבוע שחל בו תשעה באב? (השנה אין שבוע שחל בו תשעה באב)

שאלה:

תשובה:

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

רוב עדות המזרח נוהגים שלא לאכול בשר ולשתות החל מ-ב' באב. בני אשכנז נוהגים שלא לאכול בשר ולא לשתות יין בכל תשעת הימים חוץ מסעודות שבת וסעודות מצווה.

לדעת הספרדים ועדות המזרח אסור מדרבנן להסתפר ולהתגלח בשבוע שחל בו תשעה באב החל מצאת השבת, בין שיער הראש ובין שער הזקן. אולם שפם המפריע לאכילה מותר לגלח. מנהג עדות אשכנז, שלא להסתפר ולהתגלח מיום י"ז בתמוז ועד לאחר תשעה באב.

לנשים מותר להסתפר גם בשבוע זה. אסור לספר בשבוע זה ילדים קטנים ואפילו קטנים שטרם הגיעו לגיל חינוך. גם אם אירע ברית מילה בימים אלו של השבוע, שחל בו תשעה באב, אסור לסנדק ולאבי הבן להסתפר ולהתגלח לכבוד המילה. בנוסף נוהגים להחמיר שלא לגזוז ציפורנים בשבוע שחל בו. אולם מי שציפורניו גדולות יש להקל ולגזזם, וכן אישה הצריכה לטבול במקווה טהרה מותר לה.

לדעת הספרדים המנהג שלא להתרחץ רק בשבוע שחל בו תשעה באב. למנהג האשכנזים נוהגים באיסור זה מראש חודש אב. בשבת חזון אם רוצה לטבול ורגיל לטבול תמיד, מותר לו לטבול בשבת זו. אסור ללכת לים או לבריכה. מי שמזיע ורוצה רק להוריד את הלכלוך מעליו, יכול לעשות זאת במים פושרים.

לדעת הספרדים בשבוע שחל בו תשעה באב אסור לכבס. מנהג עדות האשכנזים, איסור הכיבוס הוא מראש חודש אב. איסור הכיבוס גם אם הוא לא רוצה ללבוש את הבגד כעת אלא הוא רוצה לכבס וללבוש אותו לאחר תשעה באב. אסור ללבוש בגד מכובס גם אם כיבס אותו קודם השבוע שחל בו תשעה באב.

אסור גם לכבס מגבות, מפות, סדינים וכו'. בגדי תינוקות בני שנתיים-שלוש שדרכם להתלכלך תמיד מותר לכבס.

כחה של תפילה

להלן סיפור המעובד מתוך 'באר הפרשה'. יש בסיפור זה כדי ללמד אותנו עד כמה גדולה כוחה של תפילה ואפילו הרופאים בעצמם מודים בזאת כי הם רואים שהמצב הבריאותי של החולה עשוי להשתנות לגמרי. אחת מבנות ישראל מתמודדת זה זמן ניכר עם ה'מחלה הידועה' (שבורא עולם ישלח לכל עם ישראל רפואה שלימה רפואת הנפש ורפואת הגוף). ביום שלישי פרשת בהעלותך י"ב סיון ה'תשפ"ד האישה הרגישה כאבים עזים בראש. לקחו אותה במהירות לבית-הרפואה כדי לבדוק מדוע היא מתלוננת על כאבים בראש. עשו לה כמה צילומים כולל צילום C.T. וראו בבירור גידול גדול ל"ע בראש האישה. (עד לאותו יום הרופאים ידעו רק על גידול במקום אחר).

הרופא ראה את הצילומים וקבע כי חייבים לנתח אותה בדחיפות ללא כל שהיות. מועד הניתוח נקבע לשבוע שלאחריו ביום שלישי פרשת שלח לך י"ט סיון ה'תשפ"ד. כשהגיע הזמן האישה התייצבה בבית הרפואה. בני ביתה שמעו שהרופא, מנתח בכיר בביה"ח הדסה עין כרם אומר לרופא זוטרי לעשות צילום חדש נוסף.

התלמיד שאל: "פרופסור, הרי יש צילום לפני שבוע". הרופא הבכיר אמר לו: "האם באת הנה ללמד או להתלמד? תעשה כפי מה שאני אומר". האישה נשלחה לצילום C.T. חדש. לאחר פענוח הצילום הרופא הבכיר הודיע שהם לא עושים את הניתוח. לבני המשפחה הסביר כי הצילום מראה שנפחת וירד הגידול בכמחצית (50%) מלפני שבוע. מכיון שהמצב בירידה חבל לנתח בראש ולקחת סיכון מיותר לחינם בהרדמה ובניתוח ולכן כדאי להמתין.

בעלה בא לקחת מהרופא את מכתב השחרור. הוא ראה כי הרופא רחוק מאוד משמירת תורה ומצוות. הוא התפלא מדוע הרופא ציווה לעשות לאשתו צילום פעם שניה? הוא פנה לרופא ושאל: "האם מותר לי לשאול שאלה לפני מעלת כבוד הרופא?". הפרופסור השיב בחיוב.

הבעל שאל: "מדוע עלה בדעתכם לעשות צילום נוסף מחדש?". הרופא הסביר: "מאז ומעולם אני תמיד מבקש לעשות צילום נוסף לפני ניתוח, ביחוד כשמדובר בניתוח עם סיכונים הן בהרדמה והן בניתוח עצמו. גיליתי במאות מקרים ותמיד דווקא אצל החרדים לדבר ה' שהצילום החדש מראה כי המצב הבריאותי הרבה יותר טוב מהצילום הקודם. כששאלתי את המטופלים: 'היכן הייתם ומי טיפל בכם?'. תמיד הם השיבו לי את אותה התשובה: 'התפללנו לפני בורא עולם'. לכן אני תמיד עושה צילום נוסף". ואכן, חברי האברך הלומדים עימו בכלל מעידים שהם התפללו וממש קרעו שערי שמיים ואמרו פרקי תהילים בהיכל הכולל באותו היום ובימים הקודמים לו.

מנויים

לקבלת העלון חנם ב-email:
מידי שבוע, שלח את כתובתך
PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

נתן להקדיש את העלון לעילוי נשמת, לרפואה שלמה, להצלחה, חזק הגון,
חזרה בתשובה וכו' - נא לפנות לליאור בטל" 052-7652084
כתבת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבשם 26 ת.ד. 83375 מבשרת ציון. מקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו חיים
פנחסי בטל" 052-6329144
(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים – הרב הגאון משה גרינוואלד זצ"ל

הגאון הרב משה גרינוואלד זצ"ל – נולד כבן בכור ב-י"א בשבט ה'תרי"ג (1853) בעיר טשארנא. בגיל 11 שלחו אביו לצעהלים ללמוד בישיבת הגאון ר' מנחם כ"ץ. מגיל 16 למד בישיבת פרשבורג. בגיל 17 התייתם מאביו ועול פרנסת המשפחה נפל על שכמו. רבינו נאלץ לעסוק במסחר עצים למרות זאת הוא המשיך בלימודו בהתמדה עצומה. באותו זמן הוא התחתן והתחיל לומר שיעורי תורה בישיבה בעיר טשארנא. במשך שש שנים הרביץ שם תורה. בשנת ה'תרמ"ג (1883) התחיל לשמש כאב"ד הומנא בהונגריה (היום בסלובקיה). בשנת ה'תרמ"ז (1887) התמנה כאב"ד בקליינווארדין שבהונגריה. בשנת ה'תרנ"ג (1893) לאחר פטירת הגאון ר' יואל צבי ראטה התבקש למלא את מקומו כרבה של העיר חוסט בהונגריה ורבינו הרחיב את ישיבת חוסט ורבים הגיעו לישיבה גם מחוץ לגבולות הונגריה ואפילו הגיעו מארה"ב. ענוותן. **לפני הסתלקותו התבטא שמימינו לא יהיה כל כך יסורים כמו שהיה לו ותלה זאת מהטעם שלא למד תורה לשמה!** נפטר ב-ז' באב ה'תע"ר (1910). חי כ-57 שנים. ציונו בחוסט באוהל קבורתו של מהר"ם שיק.

סבו (מצד האב): ר' יוסף. **אביו:** ר' עמרם (אב"ד טשעטשאוויץ). **אמו:** מרת אסתר (בת הנגיד רבי שלמה גשטטנר). **אשתו:** מרת זיסל (בת הנגיד ר' אברהם גשטטנר-נישא בשנת ה'תרל"ה). **אחיו:** ר' אליעזר דוד (בעל "קרבן לדוד"), ר' יעקב יחזקיה ור' נחום. **מתלמידיו:** ר' אברהם שלמה כ"ץ (אב"ד ריסקאווא). **מרבותיו:** ר' מנחם כ"ץ פרוסטיץ (מתלמידי החת"ס סופר), סבו, ר' יוסף גרינוואלד, ר' אברהם שמואל בנימין סופר שרייבר (הכתב סופר. רבינו היה תלמידו המובהק), ר' יחזקאל שרגא הלברשטאם (מח"ס 'דברי יחזקאל' משינאווא-הכניסו לתורת החסידות), ר' יקותיאל יהודה טייטלבוים (בעל ייטב לב). **בניו:** ר' אברהם יוסף (כיהן כרב בקהילות מאקווא, חוסט ואונגוואר), ר' יעקב יחזקיה (רב וראש הישיבה בפאפא), ר' יקותיאל יהודה (אב"ד יארע), ר' לוי יצחק (כיהן כרב בקהילות אורשיווא, ווישק, פאיע וצעהלים). ר' ישראל מאיר (רב בקליינווארדין), ר' לוי יצחק (אב"ד צעהלים). **בנותיו:** מרת מירל חיה (נישאה בזיווג ראשון לר' הלל מאיר ארגנרובר ובזיווג שני לאחר פטירת אחותה לבעלה ר' אהרן זילברשטיין), מרת שרה יוכבד (נישאה לר' אהרן זילברשטיין). **מספריו:** **ישו"ת ערוגת הבושם** **ערוגת הבושם על התורה** **חידושי אגדה** **יהגדה של פסח** **יקונטרס הכנה רבה** **צוואה** **יהנהגות ישרות** **מקווא טהרה** **על שו"ע יורה דעה הלכות מקוואות** **עולת תמיד** **חידושים על מסכת תמיד**.

מעשה שהביאה אם רחמניה ומרת נפש לחדרו את בנה החולה שנפגע קשות במגיפת שיתוק ילדים. הרופאים נואשו ממצב הבן ולא הצליחו להציל את חייו. בצר לה האישה האומללה הניחה את הילד על מיטת רבינו וכשדמעתה על לחיה הכריזה שלא תזוז מפה, עד שימשיך לה ישועה.

פני רבינו אדמו והחווירו חליפות מרוב התרגשות. צער האם והילד פצע את ליבו. לפתע ניגש אל החלון והשקיף החוצה. ברחוב עבר איש נכרי, גוי מגושם, והוא שלח מהר לקרוא אחריו שיכנס פנימה. הגוי נשאל על ידו, באמצעות מתורגמן אם יהיה מוכן 'לקנות' בכסף מלא את מחלת הילד. הגוי הסכים ללא שהיות ונקב בסכום שברצונו לקבל עבור העסקה: **חמישים דולר טבין ותקילין** (סכום עצום באותם השנים). האישה מיד שלשה לידיו את הכסף במלואו כפי שדרש. רבינו הכתיב לאחד מהעוזרים את הנוסח של שטר המכירה והגוי חתם עליו, יצא מחדרו והלך לדרכו. לא ארכו השעות והימים והרופאים איבחנו בבירור כי **חל שיפור עצום במצבו של הילד המסכן, החולי בגופו נבלם ואף נסוג במידה מכרעת והוא הבריא לחלוטין.** (תולדות ויחי יוסף מפאפא)

באחד הלילות כ"ק מרן האדמו"ר הרה"ק רבי ישכר דב רוקח מבעלזא סובב בחדרו אנה ואנה הלך ושוב כשכל כולו אחוז אימה ופחד. כך נמשך הדבר למעלה משעתיים. לאחר מכן פנה לאחד האברכים שנמצא בחדרו ואמר לו: "בוודאי אתה תמה מדוע אני לא הולך לנוח אלא מסתובב אנה ואנה, סיבת הדבר היא משום שהיום היה אצלי הרב מחוסט מח"ס 'ערוגת הבושם' וברוב ענוותנותו התאונן שזקנו כבר הלבין ועדיין לא פעל מאומה. אם שומעים דיבורים כאלו מפיו של גדול מרביץ תורה בישראל שנים על גבי שנים, כיצד אפשר לנוח, ומה נענה אנחנו?", סיים את דבריו האדמו"ר הקדוש.

רבינו לא היה יושן יותר מארבע שעות בלילה. כ"ק האדמו"ר ה'ויחי' יוסף מפאפא צוק"ל סיפר: "פעם שאלו את רבינו מדוע ישן מעט כל כך, הרי הרה"ק ר' פנחס הורביץ 'בעל ההפלאה' ז"ע ידוע שהיה רגיל לישן שש שעות?!". רבינו בענוה השיב: "לעשות חיבור עצום כמו ספר ההפלאה צריכים להיות במוח צלול ודעת נוחה. על זה צריכים באמת לישון שש שעות". (בחצרות הרועים – פאפא)

כ"ק הגה"ק מבילגורייא זיע"א סיפר כשנפטר רבינו באה הידיעה לבעלז רק בשבוע שלאחריו, במוצאי שבת נחמו. ר' מרדכי כונה 'גיהנום שמש'. תפקידו היה להזכיר בכל מוצ"ש לכ"ק מרן האדמו"ר ר' ישכר דב רוקח מבעלז את שמות הנפטרים של שבוע העבר. כשהזכיר המשמש את שם בעל 'ערוגת הבושם' בין שמות הנפטרים, מרן מהר"ד ענה שאין צורך להזכרה זו, **כי הוא כבר נמצא במקום מנוחתו בעולמו**, והגם ששבעת הימים הראשונים קשים גם לצדיקים, כבר עברו ימים אלו, ורבינו כבר בא למקום מנוחתו הראויה לו. (כתבי הרה"א וינד)

